

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ветеринарної репродуктології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ
_____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри акушерства,
гінекології та біотехнології
відтворення тварин
Протокол № 14 від “4” червня 2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Олександр ВАЛЬЧУК

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»
_____ Наталія Грушанська
Гарант ОП

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
«ВЕТЕРИНАРНЕ АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ»**

Галузь знань **21 Ветеринарна медицина**
спеціальність **211 – «Ветеринарна медицина»**
освітня програма **Ветеринарна медицина**
Факультет ветеринарної медицини

Розробники:

к.вет. н., доцент Вальчук О.А., д.вет.н., професор Ковпак В.В., к.вет. н., доцент
Жук Ю.В., к.вет.н., доцент Деркач С.С., к.вет. н., доцент Лакатош В.М., к.вет. н.,
доцент Бородиня В.І. к.вет. н., доцент Мазур В.М.

Київ – 2024 р.

Вступ

Ветеринарне акушерство та гінекологія є однією з провідних клінічних дисциплін, яка висвітлює питання фізіології та патології репродуктології тварин.

Складовою частиною навчального плану підготовки лікаря ветеринарної медицини ОС «Магістр» є навчальна практика з ветеринарного акушерства та гінекології. Вона проводиться на 5 курсі повного терміну в обсязі 30 годин (5 робочих днів) на академічну групу.

Багаторічний досвід кафедри ветеринарної репродуктології свідчить, що навчальну практику слід пов'язувати з виробничою діяльністю служби ветеринарної медицини і обов'язково проводити на базі навчально-дослідних господарств Національного університету біоресурсів і природокористування України. При цьому, режим роботи студентів визначає викладач, пов'язуючи його з розпорядком дня тваринницької ферми, який має місце у господарстві.

Програма навчальної практики і умови її проведення погоджуються з головним лікарем ветеринарної медицини господарства перед навчальною практикою, затверджується завідувачем кафедри і деканом факультету.

Мета практики

Мета навчальної практики – закріпити знання та вміння, отримані студентами впродовж теоретичного курсу навчання з ветеринарного акушерства та гінекології, набуття практичних навиків в умовах виробництва з питань організації і проведення заходів з профілактики і лікування акушерської та гінекологічної патології, хвороб молочної залози і новонароджених тварин, діагностики вагітності і неплідності, організації та проведені акушерської та гінекологічної диспансеризації.

Завдання практики

Реалізація даної мети передбачає послідовне виконання кожним студентом або підгрупою тем і завдань, які виносяться на період навчальної практики. Обов'язковим для зарахування матеріалів практики для підгрупи є заповнення журналу акушерської та гінекологічної диспансеризації, робочої відомості клінічного дослідження молочної залози та лабораторного дослідження її секрету, робочої відомості клініко-гінекологічного дослідження корів (додатки А, Б, В).

Під час навчальної практики кожен студент проводить курацію однієї хворої тварини. Отримані ним результати оформляються у вигляді історії хвороби.

Набуття компетентностей:

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарії, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій у напрямку ветеринарного акушерства, гінекології, андрології та біотехнології відтворення тварин.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтез.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.

ФК 3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.

ФК 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

ФК 5. Здійснювати необхідні діагностичні акушерсько-гінекологічні заходи.

ФК 7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

ФК 9. Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції.

ФК 20. Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності.

програмні результати навчання (ПРН):

1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.
7. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
8. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.
9. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
10. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.
11. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

Бази практики:

- ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В.Музиченка»
- ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»

Організація проведення практики

Керівництво практикою проводять викладачі кафедри (два викладачі на одну академічну групу студентів). Основною формою організації студентів є підгрупи. Викладачі постійно стежать за дотриманням студентами правил техніки безпеки при виконанні навчальних завдань та при необхідності консультують їх. Крім того, в організації та керуванні навчальною практикою із штучного осіменіння беруть участь спеціалісти ветеринарної медицини господарств.

Організація і проведення навчальної практики з біотехнології відтворення тварин здійснюється згідно з наказом ректора університету. Наказ на практику формується за поданням завідувача кафедри ветеринарної репродуктології і обов'язково узгоджується з деканом факультету ветеринарної медицини та навчальною частиною Національного університету біоресурсів і природокористування України.

До навчальної практики допускаються студенти, які прослухали курс лекцій та виконали лабораторні роботи в повному обсязі, відповідно до навчальної програми із біотехнології відтворення тварин. На період проходження практики академічна група та викладачі поселяються в гуртожитки ВП НДГ НУБіП України.

Після прибуття на базу навчальної практики інженер з охорони праці ВП НДГ НУБіП України проводить інструктаж студентів з охорони праці, перебування на практиці, проживання у гуртожитку.

Академічна група поділяється на підгрупи, призначаються старші кожної підгрупи. Кожна підгрупа під керівництвом викладача впродовж робочого дня виконує окреме завдання, що є частиною навчального плану практики.

Перед початком виконання кожного завдання викладач обов'язково перевіряє теоретичну готовність підгрупи. При непідготовленості підгрупи – вона не допускається до виконання завдання, поки не оволодіє теоретичними навиками виконання відповідного завдання.

За кожною підгрупою для виконання програми навчальної практики закріплюється певне робоче місце. Підгрупа отримує у лаборанта кафедри за списком прилади, інструменти.

Студенти, що проходять навчальну практику, несуть матеріальну відповідальність за пошкоджене майно в гуртожитку та навчальне майно лабораторії та кафедри.

Зміст практики

Тема 1 Діагностика вагітності с - г. тварин. Хвороби вагітних, їх діагностика, лікування та профілактика.

Мета заняття. Оволодіти методами клінічного і лабораторного дослідження вагітності. Навчитись проводити аналіз повноцінності раціону для вагітних тварин, провести аналіз технології запуску корів, діагностувати хвороби вагітних та провести лікувальні й профілактичні заходи.

Забезпечення заняття: фартух акушерський, поліетиленові рукавиці, відра, мило, рушники, 0,5%-й водний розчин аміаку, спиртовий розчин йоду, прямі і зігнуті ножиці, піхвове дзеркало, флакони з під антибіотиків, пробірки бактеріологічні, спиртівки, робочий розчин мідного купоросу з питомою вагою 1,008, 25%-й розчин NaOH, предметі скельця, мікроскоп, гематоксилін-еозин, 3%-й розчин гідропериту, концентрована соляна кислота, 1%-й розчин фенолгідразину, 96°-й спирт-ректифікат.

Завдання 1. Клініко-гінекологічне дослідження однієї групи тварин (закріпленої за оператором машинного доїння) з метою діагностики стану статевого апарату(додаток А, В), куди входить:

- а) анамнестичні дані, дата отелення і перебіг післяродового періоду, кількість осіменінь, дата останнього осіменіння;
- б) методика фіксації тварин під час клініко-гінекологічних досліджень;
- в) зовнішнє дослідження (огляд, пальпація, аускультация);
- г) внутрішнє дослідження (вагінальне, ректальне);
- д) оформлення робочої відомості і журналу акушерської та гінекологічної диспансеризації.

Завдання 2. Лабораторна діагностика вагітності у тварин цієї ж групи:

- а) визначення питомої ваги цервікального слизу;
- б) проба за Ю. Катериновим;
- в) мікроскопія мазків цервікального слизу;
- г) реакція Буркіна;

Завдання 3 Аналіз хвороб вагітних тварин (одної групи) за попередні 2,5 міс. та на час їх дослідження:

- а) аборти та їх причина;
- б) порушення обміну речовин у корів в сухостійний період (остеомаліяція, остеодистрофія, експрес аналіз ацетону в сечі, вміст кетонів у крові, передродові набряки та залежування);
- в) захворювання шлунково-кишкового тракту та кінцівок (анамнестичні дані за попередні 2,5 міс.).

Завдання 4. Лікування та профілактика хвороб вагітних тварин:

- а) анамнестичні дані за хвору тварину;
- б) загальні та спеціальні дослідження;
- в) розроблення схеми лікування та рекомендацій щодо профілактики. Оформлення академічної історії хвороби.

Завдання 5. Аналіз повноцінності раціону корів в запуску:

- а) вияснити результати дослідження кормів на поживність, де і які корми досліджувались останній раз, як часто практикуються їх дослідження;
- б) забезпеченість раціонів вітамінами, макро-, мікроелементами (які добавки вводяться в раціон сухостійним коровам, як проводиться вітамінна обробка тварин та ін.);
- в) закріплення тематично хворих тварин за студентами для оформлення історії хвороби.

Тема 2 Фізіологія родів і післяродового періоду у тварин. Хвороби новонароджених.

Мета заняття. Вивчити фізіологію родового процесу і післяродового періоду в динаміці часу, вміти визначити передвісники родів, стадії перебігу родів, їх тривалість. Оволодіти методами контролю за перебігом післяродового періоду.

Забезпечення заняття: спиртовий розчин йоду, ножиці, фарба Романовського-Гімза, предметні скельця, мікроскопи, 10%-й розчин формаліну, лічильні камери Горяєва, розчин Тюрка, акушерські інструменти.

Завдання 1. Спостереження за перебігом стадій родів і надання допомоги роділлі і плоду:

а) передвісники родів:

б) стадії родів, перейми і потуги, їх тривалість у різних видів тварин;

в) допомога і догляд за матір'ю і плодом після родів.

Завдання 2 Фізіологія післяродового періоду:

а) інволюційні процеси в статевих органах (піхва, матка, середні маткові артерії, крижово-сідничні зв'язки);

б) лохії – як матеріал для контролю за перебігом післяродового періоду (консистенція, колір, запах, мікроскопія мазків лохий, відбір проб метроаспірату для бактеріологічного дослідження з 1-ї по 14-ту добу);

в) лабораторне дослідження гомеостазу породіллі (морфологічне та біохімічне дослідження крові тощо).

Завдання 3. Організація і використання родильних приміщень і профілакторіїв в господарстві:

а) підготовка роділлі, інструментів та рук акушера до надання акушерської рододопомоги;

б) дослідження розміщення плоду відносно родових шляхів з визначенням акушерських термінів;

в) фіксація окремих частин тіла плоду і надання рододопомоги.

Завдання 4. Клінічне дослідження новонароджених та надання їм допомоги:

а) оцінка життєздатності новонароджених тварин за шкалою Апгар;

б) оцінка якості молозива, яке випоюється за допомогою колостриметра;

в) надання допомоги при кровотечі із судин кукси пупка;

г) надання допомоги при запаленні пупка, нориці урахуса;

д) аналіз новонародженості телят гіпотрофіків за попередні 2,5 міс. (з 1.01. поточного року) і під час проходження практики.

Завдання 5. Взаємозв'язок молочної залози і статевої системи:

а) клінічне і лабораторне дослідження молочної залози (огляд, пальпація, діагностика на мастит);

б) оформлення робочих відомостей, журналу акушерської та гінекологічної диспансеризації, академічних історій хвороб;

в) розгляд історії хвороби з діагнозом «Фізіологічні роди».

Тема 3 Патологія родів та післяродового періоду.

Мета заняття. Оволодіти діагностикою родових ускладнень у роділь та методами рододопомоги при патологічних родах. Навчитися виявляти тварин з

патологією післяродового періоду, проводити диференційну діагностику і лікування.

Забезпечення заняття: акушерські інструменти, 1%-й розчин оцтової кислоти, 20%-й розчин трихлороцтової кислоти, паперові фільтри, лійки, азотна кислота, 33%-й розчин натрію їдкоого, спиртівка, корки, фізіологічний розчин, шприци на 5;10;20 мл; гормональні, нейротропні препарати, ложка-катетер, антибіотики, сульфаніламідні препарати, готові комплексні препарати антибіотиків і сульфаніламідів (порошки, капсули, емульсії, суппозиторії, суспензії та ін.) 0,5%, 1% та 10%-й розчин новокаїну, іхтіол, АСД фракція 2, камфорна сироватка за І. І.Кадиковим, М. В. Плахотіним.

Завдання 1. Вивчити причини патології родів:

- а) визначити фізіологічний стан організму матері (слабкі перейми і потуги, вузькість родових шляхів і ін.);
- б) аномалії в розвитку та розміщенні плоду (виродковості, визначення неправильних взаємовідношень плоду і родових шляхів);
- в) розробити заходи щодо профілактики патологічних родів в господарстві.

Завдання 2. Діагностика патологічних родів і методи надання допомоги при цьому:

- а) клініко-акушерські та інші (при необхідності) дослідження породіллі і постановка діагнозу;
- б) основні принципи надання рододопомоги, складання плану роботи акушера в залежності від діагнозу;
- в) надання допомоги роділлі з метою профілактики післяродових ускладнень.

Завдання 3. Затримання посліду:

- а) анамнестичні дані про породіллю;
- б) надання допомоги і профілактика післяродових ускладнень (субінволюція матки і післяродовий метрит);
- в) курація хворої тварини впродовж навчальної практики.

Завдання 4. Діагностика та лікування хворих тварин з післяродовою патологією:

- а) анамнестичні дані про породіллю;
- б) клініко-акушерські та спеціальні дослідження хворої тварини;
- в) складання схем та методи лікування корів з післяродовою патологією, курація хворої тварини на протязі навчальної практики.

Завдання 5. Аналіз факторів, які спричинюють ускладнення післяродового періоду:

- а) облік патології післяродового періоду за попередній рік;
- б) заходи запобігання виникненню захворювань тварин, які виникають під час родів і в післяродовий період;
- в) організація контролю за перебігом післяродового періоду у корів (рекомендації господарству).

Тема 4 Хвороби та функціональні розлади молочної залози у корів.

Мета заняття. Засвоїти методику клінічного дослідження молочної залози і лабораторного аналізу молока із здорових та секрету із хворих чвертей. Оволодіти методами диференціальної діагностики та лікування хвороб молочної залози.

Забезпечення заняття термометри, шприци на 5, 10, 20 мл, Каліфорнійський тест, реактив Profilac Reagent N (Westfalia), електронний визначник маститу DRAMINSKI, 2%, 10%-й розчин мастидину, 1%-й розчин метиленової синьки, 0,2%-й водно-спиртовий розчин бромтимолблау, 4%-й розчин NaOH, молочні катетери різних діаметрів, молочно-контрольні пластинки, індикаторні картки, антибіотики, сульфаніламід, мастисан А, В, Е, Бровамаст 1Д, Бровамаст 1Д, мастилекс, біцилін 3; 5, ізотонічний розчин натрію хлориду, окситоцин, пітуїтрін, іхтіолова мазь, 5%-й спиртовий розчин йоду, 40%-й розчин глюкози, 10%-й розчин кальцію хлориду та кальцію глюконату, розчин новокаїну, шприц Жане.

Завдання 1. Оволодіти методами діагностики захворювань молочної залози (додаток Б):

- а) анамнестичні дані та клінічне дослідження молочної залози (огляд, пальпація та ін.);
- б) лабораторне дослідження секрету (бромтимолова проба, проба Уайтсайда, визначення кількості лейкоцитів, димастинова і мастидинова проба);
- в) диференціальна діагностика захворювань молочної залози.

Завдання 2. Методи і схеми лікування корів хворих на мастит:

- а) етіотропна терапія;
- б) патогенетична терапія (блокада нервів за Башкировим, Магдою, Логвиновим);
- в) курація хворих тварин.

Завдання 3 Методи і прийоми лікування інших хвороб молочної залози:

- а) виявлення тварин з наслідками маститу (індурація, агалактія гіпогалактія, атрофія вим'я);
- б) рани молочної залози, травми вим'я, нориці цистерн і дійок;
- в) звуження дійкового каналу, лакторея, папіломи дійок, молочні камені.

Завдання 4. Вивчити стан та поширення у господарстві маститу, встановити причини, перебіг та ефективність лікування:

- а) аналіз умов утримання, годівлі і експлуатації молочного поголів'я;
- б) спосіб доїння тварин, тип доїльних машин, підготовка тварин та апаратів до доїння, режим доїння та догляд за апаратурою;
- в) статистичні дані щодо захворюваності маститом корів за попередній рік, частота проведення діагностичних досліджень на субклінічні форми маститу.

Завдання 5. Розробити заходи щодо профілактики захворювань молочної залози у корів.

Тема 5 Гінекологічні хвороби тварин.

Мета заняття. Оволодіти методами діагностики, диференціальної діагностики, лікування та профілактики захворювань і функціональних розладів статевого апарату самиць.

Забезпечення заняття: поліетиленові рукавиці, мило, рушник, відра, розчин аміаку, фарба Романовського-Гімза, предметні скельця, 20%-й розчин натру їдкового, 0,5%-й розчин свинцю оцтово-кислого, спиртівки, гормональні, нейтропні препарати, простагландини, вітамінні, тканинні препарати.

Завдання 1. Аналіз фактичного стану відтворення худоби у господарстві за попередній рік (додаток А):

а) оформлення кожною бригадою журналу акушерської та гінекологічної диспансеризації групи корів (додаток А);

б) закріплення хворих тварин для курації.

Завдання 2. Діагностика захворювань і функціональних розладів статевого апарату корів групою (додаток В):

а) анамнестичні дані;

б) лабораторні дослідження;

в) клініко-гінекологічне дослідження.

Завдання 3. Лікування хвороб і функціональних розладів статевого апарату корів:

а) хвороби вульви, присінка піхви, піхви та шийки матки;

б) хвороби матки, яєчників;

в) функціональні розлади яєчників.

Завдання 4. Методика визначення економічних збитків від неплідності:

а) метод Л. Г. Суботіної;

б) метод Г. К. Зверєвої та ін. ;

в) інші методи.

Завдання 5. Розробити заходи щодо профілактики неплідності у корів.

Підведення підсумків проведеної навчальної практики з ветеринарного акушерства та гінекології. Захист матеріалів практики.

Таблиця 1

Орієнтовний тематичний план

Назва теми	Кількість годин		
	Всього	із них	
		аудиторні	самостійна робота
Тема 1. Діагностика вагітності сільськогосподарських тварин. Хвороби вагітних, їх діагностика, лікування та профілактика.	6	4	2
Тема 2. Фізіологія родів і післяродовий періоду у тварин. Хвороби новонароджених.	6	4	2
Тема 3. Патологія родів та післяродового періоду у тварин.	6	4	2
Тема 4. Хвороби та функціональні розлади молочної залози.	6	4	2
Тема 5. Гінекологічні хвороби тварин.	6	4	2
Всього	30	20	10

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення практики студентів

Фартух акушерський, поліетиленові рукавиці, відра, мило, рушники, спиртовий розчин йоду, прямі і зігнуті ножиці, піхвове дзеркало, флакони з під антибіотиків, пробірки бактеріологічні, спиртівки, робочий розчин мідного купоросу з питомою вагою 1,008, 25%-й розчин NaOH, предметі скельця, мікроскоп, гематоксилін-еозин, 3%-й розчин гідропериту, концентрована соляна кислота, 1%-й розчин фенилгідазину, 96°-й спирт-ректифікат, фарба Романовського-Гімза, предметні скельця, мікроскопи, 10%-й розчин формаліну, лічильні камери Горяєва, акушерські інструменти, 1%-й розчин оцтової кислоти, 20%-й розчин трихлороцтової кислоти, паперові фільтри, лійки, азотна кислота, 33%-й розчин натрію їдкого, спиртівка, корки, фізіологічний розчин, шприци на 5;10;20 мл; гормональні, нейротропні препарати, ложка-катетер, антибіотики, сульфаніламідні препарати, готові комплексні препарати антибіотиків і сульфаніламідів (порошки, капсули, емульсії, суппозиторії, суспензії та ін.) 0,5%, 1% та 10%-й розчин новокаїну, іхтіол, АСД фракція 2, термометри, шприци на 5, 10, 20 мл, Каліфорнійський тест, реактив Profilac Reagent N (Westfalia), електронний визначник маститу DRAMINSKI, 2%, 10%-й розчин мастидину, 1%-й розчин метиленової синьки, 0,2%-й водно-спиртовий розчин бромтимолблау, 4%-й розчин NaOH, молочні катетери різних діаметрів, молочно-контрольні пластинки, індикаторні картки, антибіотики, сульфаніламідні, мастисан А, В, Е, Бровамаст 1Д, Бровамаст 1Д, мастилекс, біцилін 3; 5, ізотонічний розчин натрію хлориду, окситоцин, пітуїтрін, іхтіолова мазь, 5%-й спиртовий розчин йоду, 40%-й розчин глюкози, 10%-й розчин кальцію хлориду та кальцію глюконату, розчин новокаїну, шприц Жане, спиртівки, гормональні, нейротропні препарати, простагландини, вітамінні, тканинні препарати.

Вимоги до написання звіту

Починаючи з першого дня практики, кожний студент заповнює зошит-звіт з навчальної практики, куди ретельно занотує всю виконану роботу впродовж кожного дня практики. Зошит, підписаний і оцінений керівником практики, є загальною формою звітності студента за навчальну практику. Зошит повинен містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та бути оформленим відповідно до вимог чинних нормативних актів.

Форми та методи контролю

Оцінка практики проводиться викладачами, що вели навчальну практику, за сумлінність у виконанні завдань та досконале оволодіння методами, які використовуються у акушерстві та гінекології, а також за теоретичні знання.

Студенту, який частково або повністю не виконав програму практики з поважних причин, термін її виконання може бути перенесений на інший період.

За умов не виконання програми практики (повністю або частково) без поважних причин, студенту може бути надане право повторного проходження практичного навчання в інший час.

Критерії оцінки навчальної практики

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 03.03.2021 р. протокол № 7)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

«Відмінно» – студент досконало оволодів всіма методами отримання та дослідження сперми плідників та штучного осіменіння тварин, уміє здійснювати записи у журналі техніка та чітко аналізувати результати осіменіння.

«Добре» – студент уміє отримувати та досліджувати якість сперми, осіменяти тварин, здійснює аналіз, але допускає незначні помилки і у зошиті наявні неточності їх опису.

«Задовільно» – студент уміє виконувати завдання на 50-60 %, але при аналізі допустив упущення складових завдань та допустив значні неточності у зошиті.

«Незадовільно» – студент не виконав програми практики внаслідок пропуску занять або небажання виконувати завдання.

Правила техніки безпеки та охорони праці під час проходження навчальної практики з біотехнології відтворення тварин.

1. Всі практичні завдання виконувати у спецодязі.
2. Працювати тільки на призначених керівниками практики робочих місцях.
3. Засоби для фіксації тварин повинні бути надійними та міцними.
4. Працюючи з тваринами слід дотримуватись таких правил:
 - маніпуляції виконувати спокійно, впевнено, без різких рухів;
 - не підходити до тварини непомітно, це може злякати тварину та викликати захисну реакцію;
 - перед тим, як підійти до тварини, її потрібно окликнути, погладити;

- проводити маніпуляції на тварині тільки після її надійної фіксації.
- 5. Підключати прилади до електромережі та користуватись ними можна тільки з дозволу та присутності керівника практики.
- 6. Під час виявлення невідповідностей в роботі приладів або електромережі необхідно одразу повідомити керівника практики.
- 7. Розчини, розріджувачі, які використовуються для штучного осіменіння, застосовувати відповідно до настанови.
- 8. Під час роботи з гострими предметами потрібно бути обережними, щоб не травмувати себе і оточуючих.
- 9. Застосовуючи інструменти для штучного осіменіння, вводити і виводити їх з статевих шляхів та виконувати ними відповідні маніпуляції слід відповідно інструкції з штучного осіменіння тварин.
- 10. На робочому місці дотримуватись чистоти та прибирати за собою.

Рекомендовані джерела інформації

1. Яблонський В.А. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології / В.А. Яблонський, С.П. Хомин, Г.М. Калиновський та ін. // Вінниця: Нова Книга, 2006. – 592 с.
2. Любецький В.Й., Вальчук О.А., Жук Ю.В., Слепченко В.М., Деркач С.С., Саяпін С.П. Інформаційно-облікова система “Програма контролю відтворної здатності корів у системі моніторингу ветеринарного благополуччя у скотарстві” (науково-методичні рекомендації для використання спеціалістами галузей тваринництва та ветеринарної медицини). – К.: Видавничий центр НУБіП України. – 2013. – 30 с.
3. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В., Вальчук О.А., Сібілева О.В., Деркач С.С. Методичні рекомендації з профілактики неплідності шляхом фармакотерапії перебігу родів і післяродового періоду. – К.: ТОВ «Анва-прінт», 2010. – 29 с.
4. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В. Діагностика та лікування тварин з виворотом та випадінням піхви і матки (Методичні вказівки). – К.: ТОВ “ Анва-прінт”, 2010.– 24 с.
5. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В. Діагностика та лікування тварин з виворотом та випадінням піхви і матки (Методичні вказівки). – К.: ТОВ “ Анва-прінт”, 2010.– 24 с.
6. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В. Діагностика та лікування субінволюції матки та післяродового метриту корів. – К.: ТОВ “ Анва-прінт”, 2009.– 44 с.
7. Жук Ю.В., Любецький В.Й., Михайлюк М.М. Діагностика, лікування та профілактика дисфункції яєчників у корів. – К.: ТОВ “ Анва-прінт”, 2009.– 32 с.
8. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В., Слепченко В.М., Вальчук О.А. Діагностика та лікування субінволюції матки у корів: Методичні вказівки з курсу «Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології» – К.: ТОВ “Анва-прінт”, 2008.– 30 с.
9. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. Патологічні роди у тварин (діагностика та надання допомоги). – К.: ПП «Графіка». – 2007. – 48 с.
10. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В., Бородиня В.І., Слепченко В.М. Хвороби новонароджених тварин / Методична розробка з курсу «Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології» для самостійної роботи студентів. Видавничий центр НАУ. Київ – 2007. – 26 с.

Додаток А

Ж У Р Н А Л

акушерсько-гінекологічної диспансеризації корів за 201_ р.

ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО СТАН КОРІВ ГРУПИ _____

Стан корів	Кількість корів на перше число												Всього за рік
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I	IX	X	XI	XII	
I. ВСЬОГО КОРІВ													
1. Вибракувано													
2. Підлягає вибракуванню													
II. СТАН ТВАРИН ПІСЛЯ ОТЕЛЕННЯ І ОСІМЕНІННЯ													
1. Отелилося фізіологічно													
2. Мертвонароджених													
3. Абортувало													
4. Патологічні роди													
5. Затримання посліду													
6. Фізіологічний перебіг післяродового періоду													
7. Післяродовий метрит													
8. Мастит													
III. РЕЗУЛЬТАТИ АКУШЕРСЬКО-ГІНЕКОЛОГІЧНОЇ ДИСПАНСЕРЗАЦІЇ													
1. Тільні /Т/													
1а. З них тільні сухостій /Тс/													
2. Сумнівно тільні (30-60 день після осіменіння) /Ст/													
3. Після осіменіння (до 30-го дня) /Пос/													
4. Після отелу (до 30-го дня) /Пот/													
2. Неплідні (понад 30-ть днів після отелу) /Н/													
ДИНАМІКА ОТЕЛІВ													
Отелилось													
Отелиться													

АКУШЕРСЬКО-ГІНЕКОЛОГІЧНА

№ п/п	Кличк а, ідент. №	Дата народ.	Дата отелення		Дата останнього о осіменінн я в минулому році	Дата осіменіння в цьому році <i>(чис.)</i> і яким бугаєм <i>(знам.)</i>													
			в мину л. році	в цьом у році		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		

ХАРАКТЕРИСТИКА КОРІВ ГРУПИ

№ п/п	Захворюванн я статевого апарату і причина вibraковки	Результати клініко-гінекологічних досліджень												Дата передба - чуваног о отеленн я
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII I	IX	X	XI	XII	

ОБЛІК НЕПЛІДНИХ КОРІВ

№ п/п	Дата визначенн я	Кличка та № бірки	Діагноз (причина неплідності)	Коли і які вжиті заходи з усунення неплідності	Результ ати лікуван ня

« _____ » _____ 20 __ р.

(підпис)

ВІДОМІСТЬ КЛІНІЧНО-ГІНЕКОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ КОРІВ

Додаток В

Кличка, інвентарний номер	Загальний стан тварини	Дата останнього осіменіння	Дата останнього отелення	Результати клініко-гінекологічного дослідження			Діагноз (заключення викладача)
				Шийка матки	Роги матки	Яєчники	

